

ประโยค ป.ธ./บ.ศ. ๑-๒

วิชาไวยากรณ์ (นามศัพท์) ครั้งที่ ๓

โครงการอบรมบาลี(ออนไลน์) ก่อนสอบสนามหลวง ประจำปี ๒๕๖๘

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๘

๑. นามศัพท์ทั้ง ๓ เป็นเช่นไร แบ่งเป็นเท่าไร อะไรบ้าง แต่ละอย่างมีลักษณะเช่นไร ฯ
๒. ลิงค์แปลว่าอะไร จัดเป็นเท่าไร อะไรบ้าง และจัดอย่างไร ฯ
๓. วจนะในบาลีภาษา มีหมายความว่า คำพูด มีกี่อย่าง อะไรบ้าง และมีเครื่องหมายให้แปลกกันที่ไหน ฯ วิภัติมีหน้าที่แจกนามศัพท์ตามการันต์นั้นๆ มีกี่ตัว แบ่งเป็นเท่าไร อะไรบ้าง ฯ
๔. การันต์คืออะไร โดยพิสดารมีเท่าไร โดยย่อมีเท่าไร อะไรบ้าง ฯ
๕. สัพพนามสำหรับใช้แทนอะไร ฯ วิเสสนสัพพนาม แบ่งเป็นเท่าไร อะไรบ้าง ฯ ที่แบ่งแล้วนั้น มีศัพท์อะไรบ้าง ฯ
๖. ปฐมวิภัติที่ต้นนั้นแบ่งเป็นเท่าไร อะไรบ้าง ฯ นามทั้ง ๓ นั้นต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง ฯ
๗. อายตนิบาต แปลว่า เชื่อมหรือต่อคำพูด นั้นทราบแล้ว จงบอกอายตนิบาตของวิภัติทั้งหมดมาดู ฯ

ข้อสังเกต วิภัติกัตตานี้มีดังนี้ อยู่หน้า กิริยาว่า “มี” “เป็น” **ที่ต้องระวังมากๆๆ** คือ หน้า อสุ ชาติ โดยที่ อสุ ชาติ มักจะสนธิ (ต่อท้าย)ท้ายศัพท์อื่น ต้องสังเกตให้ดี และ**พึงระมัด ระวังให้มาก** เช่น อหิ ทกโฆมุหิ ฯ ตุมเห อากตตถ ๑ ตวั คโตสิ ๑ ตุมเห ตุญจตุถ ๑ มยิ คตมฺห ๑

- ✓ อยู่หลัง ประธาน แต่ไม่มี กิริยาว่า “มี” “เป็น”
- ✓ อยู่โดด ๆ โดยไม่มีทั้งประธาน ไม่มีทั้ง กิริยาว่า “มี” “เป็น”
- ✓ วิภัติกัตตาที่อยู่หน้า กิริยาว่า “มี” “เป็น” นี้จะเห็นชัดเจน ไม่ยุ่งยาก แต่ ที่อยู่หน้า อสุ ชาติ จะเป็ นวิภัติกัตตาที่พบบ่อยครั้ง **พึงระมัด ระวังให้มาก** ฯ

จงแปลประโยคต่อไปนี้ ให้สมบูรณ์

๑. นนุ ภนฺเต เวชฺเชนฺนฺห ปวาริตา ฯ (ธบ.ภ.๑)
๒. อยฺเยนฺนฺห มทุทาทิปิตา ฯ (ธบ.ภ.๔)
๓. พุราหฺมโณ “โกสิ ตฺวนฺติ (ตํ เทวปฺุตตํ) ปุจฺฉิสฺสติ ฯ (ธบ.ภ.๑)
๔. (พุราหฺมณฺน) กสฺสจฺจิ กิลฺลจฺจิ (วตฺถุ) น ทินฺนปฺุพฺพิ ฯ (ธบ.ภ. ๑)
๕. “นตฺถีติ วจฺนปี เตน (อนฺรฺุทฺเรน) น สฺตปฺุพฺพิ ฯ (ธบ.ภ. ๑)
๖. เอวรฺุปา ปฺุวา นาม เม น ทิฏฺฐปฺุพฺพา ฯ (ธบ.ภ. ๑)

พึงเปรียบเทียบการแปล ปุพฺพ ศัพท์ เป็นวิภัติกัตตา ดังนี้ อหิ ฌนฺ เม ทินฺน **ปุพฺพิ** ๑ อ. ทรัพย์ นี้ เป็นทรัพย์อันเรา **เคย** ให้แล้ว ย่อมเป็น ๑